

Pivovarna Laško

Štiri leta Zorkovega vrtenja v krogu

Primož Cirman

Pivovarna Laško se spet dogovarja o reprogramu 370 milijonov evrov posojil. Skoraj štiri leta po tem, ko je njeno vodenje prevzel Dušan Zorko, so na njenem dnevnem redu bolj ali manj iste teme, družba pa bo očitno kmalu potrebovala tudi poslovno sanacijo.

Skoraj štiri leta po tem, ko je **Dušan Zorko** prevzel vodenje Pivovarne Laško, se zdi, da se domača skupina pijač vrti v krogu. Že kratkoročni obstoj Pivovarne Laško je danes bolj ali manj odvisen le od (ne)milosti bank. Četudi se bo uprava z bankami upnicami v prihodnjih dneh vendarle dogovorila o reprogramu večine okoli 370 milijonov evrov kratkoročnih posojil, ki zapadejo konec marca, pa so dolgoročne perspektive skupine bolj ali manj temne.

Kdaj ne le finančna, ampak tudi poslovna sanacija?

Na njenem dnevnem redu so domala že več let enake teme: poleg reprograma in odprodaje premoženja z deležem v Mercatorju na čelu še pogodbeni koncern ali druge oblike notranje reorganizacije skupine, ki naj bi ji prinesle več sinergij.

Tako postaja vse bolj jasno, da bo skupina s krovno družbo v Laškem ob finančni bržčas že kmalu potrebovala tudi poslovno sanacijo, ki se ji Zorko – vsaj takšen je vtis – vztrajno izogiba. To nakazujejo tudi za zdaj javno objavljene številke. Pivovarna Laško je lani precej zaostala za načrti. Z dobrimi tremi milijoni hektolitrov prodanih pijač je skupina v prvih devetih mesecih za skoraj tri odstotke zaostala za prodajo v letu 2011. Posledično je po podatkih iz decembra lani pridelala za osem milijonov evrov manj prihodkov od predvidenih (273 milijonov evrov). Dobiček iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA) je tako po teh ocenah znašal 39 milijonov evrov, kar je za četrtno manj od načrtov in skoraj za pol

manj kot v predkriznih časih. Tako je vprašljiv tudi letošnji napovedan dvig prihodkov za dva odstotka.

Ali banke sploh še zaupajo Zorku?

Skupina je v prvih devetih mesecih lanskega leta beležila kar devetodstoten padec prodaje na domačem trgu, na katerem ustvari skoraj štiri petine celotnih prihodkov. Za letos je napovedala omejitev naložb in nabave osnovnih sredstev le na višino letne amortizacije. Kljub napovedanim sinergijam, predvsem pri trženju, med javno objavljenimi načrti ni zaslediti optimiziranja proizvodnih zmogljivosti ali njihovega koncentriranja na eni lokaciji. Tako ostaja vtis, da je Pivovarna Laško, nekoč bržčas najmočnejši domači finančno-pijačarski holding, v »obdobju po Šrotu« postala bolnik, ki ga uprava skuša zdraviti z aspirini in upanjem na čudežno rešitev v obliki stotine milijonov od prodaje premoženja in dobre volje bankirjev.

Drži, da sta družba in skupina talec kratkoročnih virov financiranja in da so lansko izgubo (po devetih mesecih je znašala 20 milijonov evrov) v družbi pripisali neprodaji Mercatorja. A vsaj del odgovornosti za težave z bankirji leži tudi na Zorkovi ekipi. Ta je v letih 2011 in 2012 pomemben del energije vlagala v vsiljevanje pogodbenega koncerna, ki so mu rdečo luč kar trikrat prižgale banke upnice. To morda pojasnjuje tudi neuspeh pri pogovorih o dokapitalizaciji pivovarne – banke, ki so že obstoječe največje lastnice pivovarne, bi namreč slednji s pretvorbo dela obveznosti v kapital in spre-

membo ročnosti vsaj deloma olajšale življenje, sebi pa prihranile skrbi pred morebitno insolventnostjo skupine, ki jo je na zadnji seji presojal tudi nadzorni svet.

Leto dni za pogodbo o plači

Četudi bi torej Zorko in ekipa fokus morali usmeriti v poslovno sanacijo, ga v pomembni meri zagotovo niso. Čeprav se je nadzorni svet pivovarne samo med letom 2009 in lanskim poletjem sestal kar štiridesetkrat, še sedem sej pa je izpeljal korespondenčno, je trajalo približno leto dni, da se je Zorko, ki je hkrati prejel plačo kot predsednik uprave Pivovarne Laško in kot predsednik uprave Pivovarne Union, s prvim nadzornikom **Vladimirjem Malenkovičem** dogovoril o novi pogodbi o zaposlitvi. Nadzorni svet je obenem večkrat »pokril« Zorka, ki mu večina članov še naprej neomejeno zaupa: najprej pri reviziji pogodb z zunanjimi svetovalci, nato še lani julija, ko mu je na hitro izglasoval zaupnico. Generalnega direktorja in prvega nadzornika pivovarne sicer posredno povezuje tudi Premogovnik Velenje, kjer je Malenković član uprave. Omeniti namreč velja, da Radenska, ki ima v lasti sedem odstotkov premogovnika, tudi na zadnji skupščini pri glasovanju ni podprla tabora malih delničarjev, ki je zahteval imenovanje posebnega revizorja.

Pretirane vneme Zorko – čeprav sam trdi drugače – očitno ni pokazal niti pri razčiščevanju Šrotovih poslov. Že v prihodnjih tednih ga tako čaka zaslišanje na okrožnem sodišču v Ljubljani, kamor ga je v zadevi Bavčar-Šrot kot prič »povabil« državni tožilec **Jože Kozina**. »Pivovarna Laško je bila v poslu s prepričljivo delnico Istrabenza oškodovana za 25,4 milijona evrov. V Laškem so v dopisu napisali, da so posel izpeljali dobičkonosno in da oškodovanca niso zaznali. To bo gospod Zorko moral pojasniti,« je pred časom dejal Kozina. x